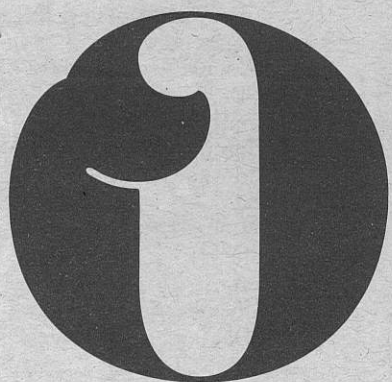

Theater

Huub Stapel: altijd bezig en overal in geïnteresseerd

Dit weekend gaat in de Rodahal in Kerkrade het theaterstuk *Het Geluk van Limburg* in première met Huub Stapel in de hoofdrol. „De man is gewoon een workaholic. Altijd druk. Hij vindt het ook allemaal nog steeds leuk.”

DOOR **PASCALE THEWISSEN** ILLUSTRATIE **ROB KLEIN GOLDEWIJK**

Onvoorstelbaar vindt hij het. „Ik kan niet eens meer namen van mensen onthouden, terwijl hij hele teksten kan opdreunen. En dan ben ik nog een jaar jonger. Hij is intussen zeventig maar gaat maar door. De ene avond staat hij in het theater en de andere dag is hij alweer een nieuw stuk aan het instuderen. Dan denk ik wel eens: Jezus, hoe krijgt hij het nog voor elkaar.” Die ochtend heeft oud-wielrenner Leo van Vliet hem nog aan de lijn gehad. Hebben ze het nog even gehad over het muziektheaterstuk *Het Geluk van Limburg* dat zondag in Kerkrade in première gaat en waarin zijn goede vriend Huub Stapel de hoofdrol speelt. De voorstelling is gebaseerd op het gelijknamige boek van Marcia Luyten over de opkomst en ondergang van de Limburgse mijnbouw en bewerkt tot theatertekst door Frans Pollux. „De man is gewoon een workaholic. Altijd druk. Hij vindt het ook allemaal nog steeds leuk. Kijk, ik heb het ook nog wel druk. Maar niet zoals hij. Ik heb het eerder semi-druk. Ik zit nu bij de Tour de France en ben koersdirecteur van de Amstel Gold Race. Ik heb een paar datums per jaar waarop ik veel bezig ben”, vertelt Van Vliet. De oud-wielrenner leerde Stapel, ook een wielervanaat, kennen in de jaren negentig toen hij tijdens de Ronde van Nederland gasten rondreed. „Een van hen was Huub, die destijds reclame maakte voor pensi-

oenverzekeraar Zwitserleven, sponsor van dat evenement. Het bleek dat we nog ooit samen hebben gekoerst. Maar ja, ik heb hem nooit gezien, want hij was niet zo’n goede wielrenner. Hij zei: ik heb alleen maar je achterkant gezien. Voor mij gold precies hetzelfde, als ik hem weer eens dubbelde.”

Drukke agenda

Sindsdien zijn ze goede vrienden geworden. „We wonen allebei in Amsterdam. Onze vrouwen gaan ook goed met elkaar. We gaan ook wel eens samen op vakantie. Maar door z’n drukke agenda heeft hij vaak maar heel weinig tijd. Zeker nu hij weer bezig is met repeteren voor een nieuw theaterstuk.” Stapel kruipt tijdens de voorstelling *Het Geluk van Limburg* in de huid van koempel Huub Vincken die na het sluiten van de mijnen terugblijkt op z’n leven. Stapel gaat er zelf ondergronds voor, in de kolenmijn van Blengy, in de provincie Luik. Zestig meter diep, in een gang van zestig centimeter hoog waar koempels naast elkaar met grote boren het zwarte goud wonnen. Het lawaai moet oorverdovend zijn geweest, de stank niet te harden. Want de koempels deden er ook hun behoefte. Dat ging niet anders. En aan het einde van de dag werden ze ook nog schandalig behandeld. „Die koempels zijn echt gekoeioneerd. Dat is echt om te janken. Mijnwerkers die tijdens hun werk in de mijn

stierven, werden gewoon levend verklaard en pas als het lichaam buiten de poort lag, zeiden ze: ‘Hij is nu helaas toch overleden.’ Want dan hoefde de mijndirectie niet te betalen”, zegt Stapel daar deze week over in *De Limburger*. Pieter Kuijpers, die het theaterstuk samen met Servé Hermans regisseert, roemt de betrokkenheid en acteerkwaliteiten van Stapel. „We waren al even aan het repeteren toen hij erbij kwam. En dan zie je in één klap hoe zo’n stuk in elkaar grijpt en hoe hij echt de spil is van de voorstelling”, zegt Kuijpers. Stapel weet de kijker deelgenoot te maken van de lotgevalen van de koempels, vertelt Kuijpers. „Met zijn jarenlange ervaring en manier van acteren weet hij er toch een stukje echtheid en herkenbaarheid in aan te brengen, waardoor je je als kijker helemaal met hem kunt identificeren. Hij snapt waar het om gaat, voelt zijn rol heel goed aan. En als kijker voel je: nu gaat het leven. Nu klopt het. Je hebt acteurs die de dialoog spelen en acteurs die de situatie spelen. Huub doet het laatste. Hij weet precies wat hij aan het doen is. Dat is zijn grote kracht.”

Buurjongen

De 56-jarige regisseur komt net als Stapel uit Tegelen. „Hij was vroeger de buurjongen van ons mam. Hij kent me al vanaf de luiers, om het zo te zeggen. En dat schept natuurlijk wel een band. Hij werkte ook mee aan *Van God los*, mijn

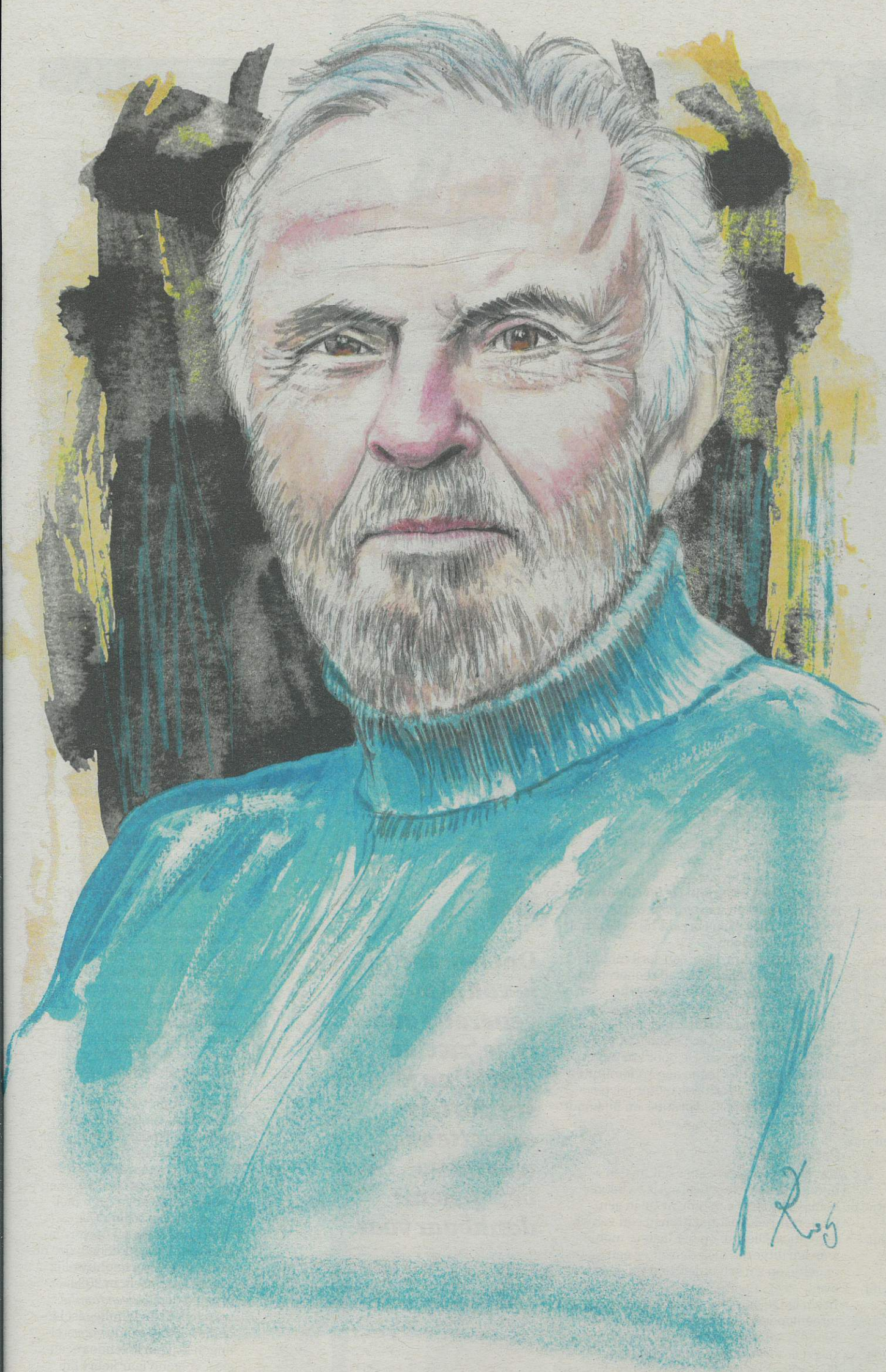
allereerste film over de bende van Venlo.” In die film speelt hij de vader – of beter: de stiefvader van de hoofdperson.

„Dat is een hele afwezige man die zijn zoon amper ziet staan en zo heeft hij die rol ook ingevuld. Door alleen zwijgend door het beeld te lopen en die jongen gewoon straal voorbij te gaan. Zelfs als hij zo z’n best doet om gezien te worden, ziet z’n vader hem niet staan. Huub heeft z’n eigen rol in die film daardoor best ingeperkt maar de intensiteit is er des te groter door. Je snapt precies wat die jongen moet voelen. Huub begrijpt hoe je dat heel krachtig en kernachtig moet neerzetten. Ik weet niet precies wat het is. Misschien is dat een stukje magie dat hij bij zich draagt.”

Kuijpers: „Ik vond het ontzettend tof en aardig van hem dat hij daar destijds tijd voor wilde vrijmaken. Dat hij dat belangrijk genoeg vond. Het is een hele gulle man, professioneel maar ook privé. Iemand die zich heel gul opstelt naar anderen en ervoor zorgt dat jonge mensen ook een kans krijgen. Dat is heel prettig aan hem.”

Niet alleen met Kuijpers maar ook met Chantal Janzen, eveneens afkomstig uit Tegelen, heeft Stapel een innige band. Janzen herinnert zich hoe ze als klein meisje per ongeluk de film *De lift* zag. Toch niet echt een kinderfilm. Tijdens carnaval waagde ze het erop, trok de acteur aan z’n jas en zei: *‘Meneer Stapel, ich wil auch toniel speule’*.

Geregeld boetseren we een portret van iemand die volop in de belangstelling staat, of zal komen. Wat typeert hem of haar, wat bleef tot nu toe onderbelicht en waarom doet diegene wat hij of zij doet?

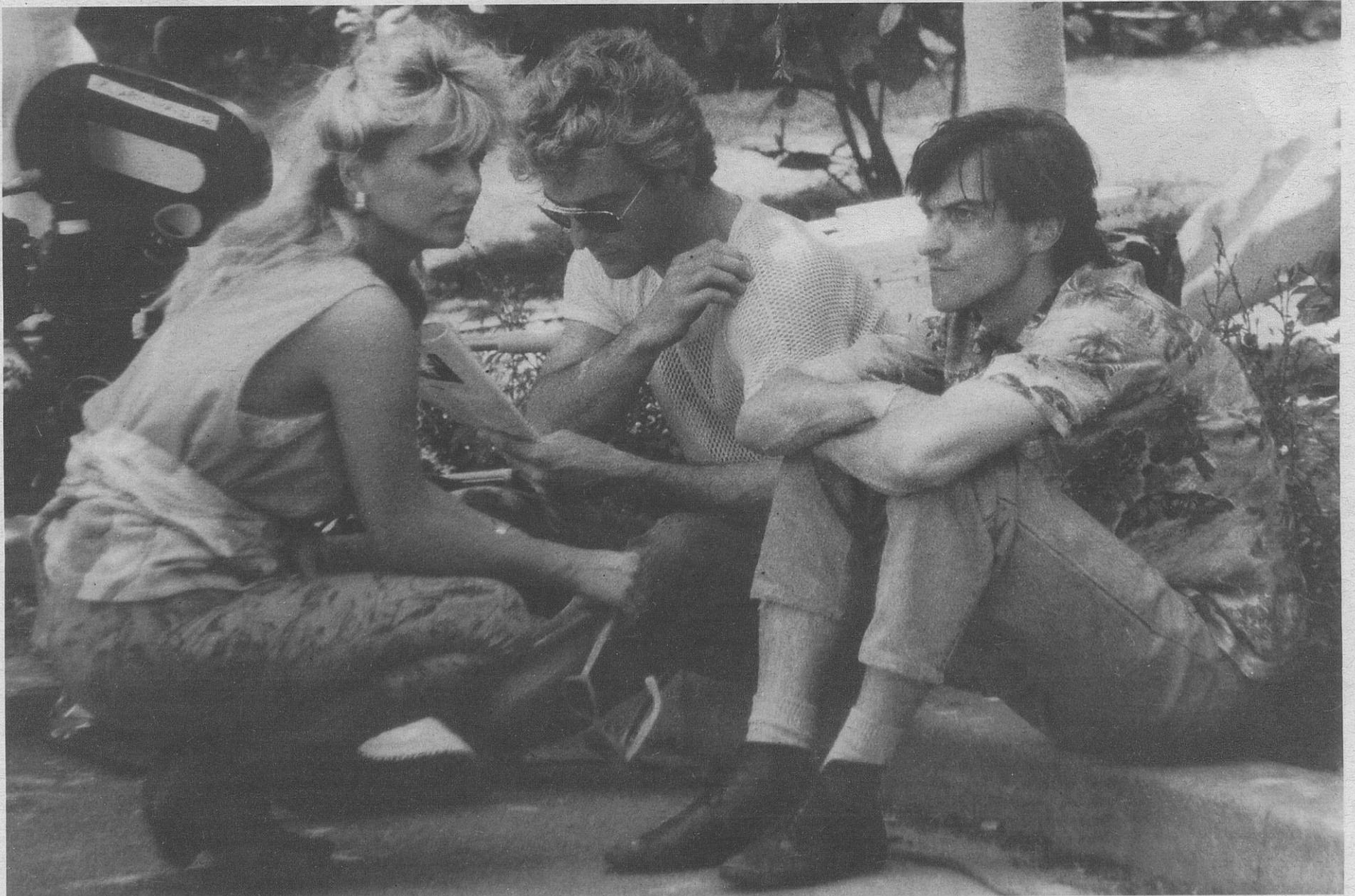

'Hij antwoordde met de legendarische woorden: *Vuul oefene*', schrijft ze op Instagram. De twee zien elkaar nog regelmatig. Hij werd mijn vaderfiguur in Amsterdam. Iemand waar ik altijd naartoe kan, waar ik ongelooflijk mee (soms te hard) kan lachen, met wie ik louter in dialect praat, en die me kritisch doch altijd met een goed einddoel beoordeelt. Dat iemand uit je vak, die 'n generatie ouder is, je 'ziet' en 'hoort' en je support, is ontzettend waardevol. Daar ben ik hem dankbaar voor', aldus Janzen op Insta.

Hobbelige start

Tegenwoordig wordt hij tot een van de beste acteurs van het land gerekend. Maar zijn acteercarrière kent een wat hobbelige start. Stapel groeit op in Tegelen. Met z'n vier broers en zus woont hij naast de snoepwinkel van z'n ouders. Moeder is onderwijzeres en staat ook achter de toonbank, vader is vertegenwoordiger in snoep.

Ze hebben het niet breed, er zijn altijd geldzorgen. En toch is het altijd een open huis, vertelt hij daarover in de Volkskrant. „De hele buurt speelde in onze tuin; er gingen drie, vier broden per dag doorheen. Iedereen kwam aanlopen, omdat mijn vader als vertegenwoordiger bij alle rangen en standen kwam. Daar pluk ik nu de vruchten van. Ik ben heel makkelijk in de omgang. Ik zeg altijd: als ik met iemand niet kan opschieten, ligt het aan de ander.” Zijn ►

bescheiden achtergrond is meteen ook de reden waarom hij een gruwelijke hekel heeft aan mensen met kapsones. Hij is er zelf wars van.

Na het afronden van de mavo doet Stapel auditie voor de toneelacademie in Maastricht. Hij wordt afgewezen wegens een gebrek aan talent. Maar hij laat zich niet zo makkelijk uit het veld slaan. Om de kost te verdienen, gaat hij aan de slag als glazenwasser en automonteur. Hij besluit acteerlessen te gaan volgen in Rijswijk en wordt uiteindelijk toegelaten tot de toneelacademie in Amsterdam. Na de dood van zijn vader in 1975 keert hij terug naar z'n geboorteplaats Tegelen en maakt hij de opleiding af in Maastricht.

André Rieu

Aardige anekdote: op zijn afstudeerfeestje speelt een klein strijkorkestje. Dat is het Maastrichts Salonorkest van André Rieu. 'Een strijkje, hartstikke leuk hoor, maar daar luisterde echt niemand naar. We hadden wel wat anders te doen', vertelt hij daar eens over in de Volkskrant. Zijn eerste hoofdrol speelt hij in het theaterstuk *Harold & Maude* van Guus Hermus, die hij heeft leren kennen tijdens zijn studiejaren. Daarna volgen al snel films als *Van de koele meren des doods* en *Het meisje met het rode haar* van Ben

Verbong. Met de hitfilm *De lift* (1983) en de horrorklassieker *Amsterdamed* (1988) van regisseur Dick Maas breekt hij ook bij het grote publiek door.

In die laatste film, over een seriemoordenaar, kruipt hij in de rol van rechercheur Eric Visser. Bij de bekendste scene – een spectaculaire achtervolging per speedboot op de Amsterdamse grachten – raakt hij zwaargewond na een stuurfout van een van de stuntmannen. De boot knalt met 70 kilometer per uur tegen een kademuur en is in één klap anderhalve meter korter. Een rib steekt uit z'n borstkas en hij houdt er een zware hernia aan over.

Papierfabriek

Het is niet de eerste keer dat hij een bijna-doodervaring heeft. Als twintiger komt hij tijdens een bijbaantje in een papierfabriek vast te zitten in een van de machines. Die kan op het laatste moment worden uitgezet. Ook dan zit er een engeltje op z'n schouder, zegt hij daar later over.

In z'n lange carrière speelt hij de meest uiteenlopende karakters. Van Johnny Flodder tot minister Ed van Thijn in de televisieserie *Retour Den Haag*; van Hendrik in *De partizanen* tot Sinterklaas in de horrorfilm *Sint*. Hij is ook te zien als presentator van reisprogramma's als

“

Dat iemand uit je vak, die 'n generatie ouder is, je 'ziet' en 'hoort' en je support, is ontzettend waardevol. Daar ben ik hem dankbaar voor

Chantal Janzen op Instagram

Langs de Maas van Omroep Max. Voor Veronica maakt Stapel, zelf ook autogek, het programma *Stapel op auto's*. Ook speelt hij de rol van officier van justitie Hein Berg in *Flikken Rotterdam*. Maar vorige maand liet hij weten daar mee te stoppen. Volgens hem wil producent Warner Bros alleen maar geld verdienen en moet alles opeens goedkoper en sneller. Daar past hij voor. Maar hij is niet alleen op de filmset te vinden. Stapel staat ook regelmatig in het theater. Hij speelt onder meer in de musical *Soldaat van Oranje* en gooit in 2022 hoge ogen met zijn solovoorstelling *Het huwelijk* waarin hij op vermakelijke en ontroerende wijze de vele kanten van het huwelijk aan de kaak stelt, in 2024 gevolgd door *Alleen familie*, waarin hij zijn familiegeschiedenis vertelt. Beide voorstellingen krijgen lovende recensies. Volgend jaar keert hij terug op de planken met zijn succesvolle onemanshow *Man-*

nen komen van Mars, vrouwen van Venus, naar de bestseller van relatietherapeut John Gray.

Stapel is bovendien ook een getalenteerd zanger, hetgeen hij ook laat horen tijdens *Het Geluk van Limburg*, en gepassioneerd gitaarspeler. Z'n vader speelde piano en leerde z'n kinderen meerstemmig zingen. Meest bekend is waarschijnlijk Stapels' dialectversie van *Och, waas ik maar bej mooder thoes gebleve*. Met Gé Reinders neemt hij het nummer *Jao jao Limburgia* op voor diens cd *Man van 'n kleine sjtad*.

„Bij de presentatie van die cd hadden we een Elfstedentocht georganiseerd door Limburg. Beetje onzin natuurlijk, want Limburg telt geen elf steden. Het waren elf optredens op één dag op verschillende plaatsen. Ik zie Huub nog optreden in Maastricht. Ik vond het te gek. Hij is echt een heel goede zanger. Hij heeft ons ook nog eens uitgenodigd voor de try-out van *Mannen komen van Mars* in de Bonbonnière in Maastricht. Opeens stond hij daar als cabaretier. Hij is echt heel veelzijdig”, zegt Gé Reinders.

Burnout

Intussen lijkt hij maar niet van ophouden te willen weten. Er komen gewoon te veel leuke dingen langs en hij kan gewoon geen nee zeggen, zegt hij daar zelf over. Toen hij dertig jaar geleden een burn-out had gehad, kreeg hij van een bevriende neuroloog het advies om elk nacht goed te slapen. „Dan krijg je nooit meer een burn-out. Daar hou ik me aan vast. Ik hang nooit in de kroeg. Ik drink wel wijn, maar ben geen grote zuiper. Ik sta elke dag vroeg op en sport drie keer in de week”, vertelt hij in 2017 in *De Limburger*. „Hij heeft een enorme zelfdiscipline”, zegt Leo van Vliet. „Hij is ook overal in geïnteresseerd. Als ik zie wat hij allemaal doet. Ik zeg wel eens: Huub, doe nou eens rustig aan. Maar dat is aan dovemansoren gericht. Hij wordt heel vaak herkend natuurlijk. Maar hij blijft altijd vriendelijk. Hij geniet daar ook wel van. Als ik wel eens met hem meega naar een voorstelling, wil hij zich na afloop altijd zo snel mogelijk tussen de mensen begeven. ‘Die betalen om mij te zien’, zegt hij dan. ‘Dus daar moet ik respect voor hebben.’”

REAGEREN?

pascale.thewissen@delimburger.nl